

**ΔΗΜΟΣ
ΧΑΝΙΩΝ**

MUNICIPALITY OF
CHANIA · CRETE

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ**

ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

**Τμήμα Μελετών | Προγραμμάτων και
Δημοτικής Περιουσία**

ΕΡΓΟ: Παρεμβάσεις βελτίωσης του δημόσιου χώρου Δ. Χανίων

ΥΠΟΕΡΓΟ: Στρατηγική ανάπλαση οικιστικού κέντρου Δ. Χανίων

ΚΥΡΙΟΣ ΕΡΓΟΥ: ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

ΜΕΛΕΤΗ: ΤΣΙΤΟΥΡΑ ΜΑΡΙΑΝΝΑ , ΔΙΠΛ.ΑΡΧ.ΜΗΧ.Α.Π.Θ. PHD

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ.....	3
2. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.....	3
3. Η ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	5
4. ΠΡΟΤΑΣΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ	9
4.1 Στόχοι	9
4.2 Περιγραφή της Πρότασης.....	9
5. Εξασφάλιση προσβασιμότητας	10

1.ΓΕΝΙΚΑ

Το παρόν τεύχος αφορά την Τεχνική Έκθεση της Εξασφάλισης Προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία στα πλαίσια της Αρχιτεκτονικής μελέτης για την εκτέλεση του έργου **“Παρεμβάσεις βελτίωσης του δημόσιου χώρου Δ. Χανίων, Στρατηγική ανάπλαση οικιστικού κέντρου Δ. Χανίων”** και εκπονήθηκε από την αρχιτέκτονα μηχανικό Τσίτουρα Μαριάννα σύμφωνα με την σύμβαση με Α.Π. 47501/16-09-2021 (ΑΔΑΜ: 21ΣΥΜΝ009216936 2021-09-16) με σκοπό την υποβολή πρότασης και ένταξη σε πρόγραμμα χρηματοδότησης.

Η Τεχνική Έκθεση περιλαμβάνει τους κανονισμούς, οδηγίες, πρότυπα κλπ. που έχουν χρησιμοποιηθεί κατά τη σύνταξη της μελέτης και τη φιλοσοφία αντιμετώπισης της ανεμπόδιστης, αυτόνομης και ασφαλούς διακίνησης των ατόμων σε αναπηρικό αμαξίδιο και γενικά των ατόμων με αναπηρία ή/και εμποδιζόμενων ατόμων στο έργο, με συνοπτική αναφορά στα απαιτούμενα μέτρα για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας.

2. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Η Μελέτη Προσβασιμότητας συντάσσεται κατ' εφαρμογή της αντίστοιχης νομοθεσίας, η οποία παρουσιάζεται επιγραμματικά παρακάτω:

- Ν.4074/2012 (ΦΕΚ 88 Α') "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"
- Η με αρ. 52907/28.12.2009 (ΦΕΚ 2621 Β'/2009) απόφαση Υπουργού ΠΕΚΑ «Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών».
- Η υπ. αριθμ. 9 Εγκύκλιος του ΥΠΕΚΑ με Α.Π.: Οικ. 29467 / 13.06.2012 «Διευκρινίσεις για την υποβολή μελέτης προσβασιμότητας για ΑμεΑ»
- Η Εγκύκλιος ΑΜΕΑ του ΥΠΕΚΑ με Α.Π. : Οικ. 42382 / 16.07.2013 «Διευκρινίσεις για την εφαρμογή του άρθρου 26 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού»
- Οδηγίες Σχεδιασμού για την Αυτόνομη Διακίνηση και Διαβίωση ΑμεΑ του ΥΠΕΚΑ «Σχεδιάζοντας για όλους»
- Το άρθρο 28 του Νόμου 2831/2000 (ΦΕΚ 140 Α') «Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες»

Από την προαναφερθείσα νομοθεσία προκύπτουν οι παρακάτω **ορισμοί**:

Άτομα με αναπηρία είναι τα άτομα που έχουν μόνιμες ή προσωρινές βλάβες, ανικανότητες, αδυναμίες, αναπηρίες ή συνδυασμό των παραπάνω, που προέρχονται από φυσική, ψυχική ή νοητική ανεπάρκεια. Άτομα με μόνιμη ανικανότητα είναι οι κινητικοί ανάπηροι, οι τυφλοί και γενικά οι αμβλύωπες, οι κωφοί, όσοι έχουν δυσκολία στην αντίληψη, την επικοινωνία και την προσαρμογή και οι ασθενείς από αρτηριοσκλήρυνση, επιληψία, ανεπάρκεια νεφρού, ρευματικές παθήσεις, καρδιοπάθειες κλπ. Άτομα με παροδική ανικανότητα μπορεί να είναι τραυματίες, παροδικά ασθενείς κλπ.

Η αυτόνομη διακίνηση και διαβίωση των ατόμων με ειδικές ανάγκες εμποδίζεται από την δυσκολία που έχουν στην κίνηση, στην προσέγγιση, στην αντίληψη, στην επικοινωνία και την προσαρμογή, στην ακοή και στην όραση. Προσπαθούν να ξεπεράσουν την φυσική τους ανεπάρκεια με βοηθητικά μέσα, όπως μπαστούνια, περπατητήρες, αναπηρικά αμαξίδια κλπ και το επιτυγχάνουν όταν δεν εμποδίζονται από σκαλοπάτια ή δάπεδα με απότομες κλίσεις, από στενούς χώρους κλπ. Διευκολύνονται με την πρόβλεψη δαπέδων απαλών κλίσεων και χωρίς σκαλοπάτια, άνετων και ακίνδυνων χώρων.

Στόχοι προσβασιμότητας :

Σημαντικός παράγοντας στην προσπέλαση και χρήση του δομημένου περιβάλλοντος από εμποδιζόμενα άτομα -και κατ' επέκταση από όλους- είναι η ασφάλεια που παρέχεται τόσο από τον σχεδιασμό όσο και από τα χρησιμοποιούμενα υλικά και τον τρόπο κατασκευής. Πιο συγκεκριμένα:

Η κλίση σε σχέση με την απόσταση του διαμορφωμένου δαπέδου, αποτελούν βασική προϋπόθεση για την αυτόνομη διακίνηση. Η ολισθηρότητα του δαπέδου, σε συνάρτηση με την υφή του υλικού όσο και με το ανάγλυφο της επιφάνειάς του, είναι μια άλλη παράμετρος της δυνατότητας κίνησης που πρέπει να εξετάζεται σοβαρά.

3. Η ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η περιοχή μελέτης έχει συνολικό εμβαδό περίπου 34.700,00 m² και βρίσκεται στο κέντρο της πόλης των Χανίων. Περιλαμβάνει τους κοινόχρηστους χώρους γύρω από περίπου 30 οικοδομικά τετράγωνα και οριοθετείται δυτικά από την οδό Κισσαμου και το όριο του παλιού σχεδίου πόλεως Δ. Χανίων, ανατολικά από την οδό Καραϊσκάκη, βόρεια από την οδό Κυδωνίας και νότια από την οδό Μ.Μπότσαρη.

Η περιοχή αυτή χαρακτηρίζεται από πολυόροφα κτίρια που καταλαμβάνονται από τη χρήση της κατοικίας στο μεγαλύτερο ποσοστό ενώ στις χρήσεις ισογείου εμφανίζεται περιορισμένα τοπικό εμπόριο. Οι οδοί έχουν μέσο πλάτος 10,00 m ενώ υπάρχουν και κάποιες με μικρότερη διατομή και μέσο πλάτος 6,00 m. Εντός της περιοχής μελέτης υπάρχει επίσης το ΚΤΕΛ Χανίων και υπηρεσίες του Δήμου Χανίων με το Δημαρχείο.

Εικόνα 1: Αεροφωτογραφία της ευρύτερης περιοχής, σημειωμένη η περιοχή μελέτης

Συνοπτική περιγραφή προβλημάτων στην υφιστάμενη κατάσταση

- Η προσβασιμότητα στο σύνολο των υφιστάμενων πεζοδρομίων είναι ανεπαρκής. Υπάρχει παντελής απουσία διαβάσεων πεζών και των αντίστοιχων ραμπών, καθώς και οδηγών όδευσης τυφλών. Τα πεζοδρόμια δεν πληρούν τις απαιτούμενες ελάχιστες διαστάσεις ώστε να επιτρέπουν ελεύθερη και ανεμπόδιστη κίνηση σε πεζούς και αμαξίδια.
- Όσον αφορά την κατάσταση των πεζοδρομίων υπάρχει επαλληλία διαφορετικών υλικών που δυσχεραίνουν τη συνέχεια της κίνησης, ενώ υπάρχουν σημεία κατεστραμμένα (σπασμένες πλάκες) ή με καμία απολύτως επίστρωση αφήνοντας εκτεθειμένα καπάκια σε διαφορετικές στάθμες.

- Οι υψομετρικές διαφορές μεταξύ πεζοδρομίου και οδοστρώματος σε κάποια σημεία είναι άνω των 0,20m. καθώς και η εγκάρσια κλίση τους δεν επιτρέπουν την ομαλή και ασφαλή πρόσβαση πεζού σε αυτά.
- Σημειακά εμπόδια (δέντρα, ιστοί πινακίδων, στύλοι της ΔΕΗ κλπ) συναντώνται τακτικά.
- Την κατάσταση δυσχεραίνει η στάθμευση αυτοκινήτων και μηχανών επάνω στα πεζοδρόμια.

Ακολουθούν χαρακτηριστικές φωτογραφίες της προβληματικής κατάστασης της περιοχής ως προς την προσβασιμότητα.

ΟΔΟΣ ΜΑΞ. ΜΑΡΓΟΥΝΙΟΥ

ΟΔΟΣ ΜΥΛΩΝΟΓΙΑΝΝΗ

4. ΠΡΟΤΑΣΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ

4.1 Στόχοι

Η μελέτη ανάπλασης στοχεύει στην πλήρη αναμόρφωση της περιοχής, με ανασχεδιασμό και ανακατανομή χρήσεων ώστε να βελτιωθεί στο σύνολό της η λειτουργία του δημόσιου χώρου, και ειδικότερα στους παρακάτω άξονες:

1. Οργάνωση των πεζοδρομίων, των διαβάσεων και της σήμανσης σύμφωνα με τις προδιαγραφές της νομοθεσίας για την προσβασιμότητα και την ασφάλεια των πεζών.
2. Προστασία της κίνησης των πεζών
3. Διευθέτηση κίνησης οχημάτων και των κυκλοφοριακών κόμβων με τις εγκεκριμένες από τη νομοθεσία διατομές και η εξασφάλιση των κατάλληλων ακτινών στροφής οχημάτων, απορριμματοφόρων, μικρών φορτηγών και πυροσβεστικών οχημάτων όπου είναι απαραίτητη η διέλευσή τους, στη συμβολή των υπό μελέτη οδών με τις κάθετες σε αυτές.
4. Βιοκλιματική αναβάθμιση της περιοχής

Εικόνα 2: Το σύνολο της περιοχής της πρότασης

4.2 Περιγραφή της Πρότασης

Τα πεζοδρόμια επανασχεδιάζονται ώστε να εξασφαλίζεται ζώνη ελεύθερης όδευσης με ελάχιστη διάσταση το 1,50 m. Οι ράμπες προσαρμογής με το οδόστρωμα έχουν κλίση έως 8% και διαμορφώνονται κατάλληλα. Στις γωνίες των οικοδομικών τετραγώνων οι ράμπες διαμορφώνονται με συνολική ταπείνωση της γωνίας όταν δεν υπάρχει ικανό πλάτος πεζοδρομίου και προστασία του πεζού από μεταλλικά χαμηλά εμπόδια σε σχήμα Π. Τα

κράσπεδα των πεζοδρομίων έχουν υψομετρική διαφορά με το δρόμο 0,10 m. και οι ράμπες για την πρόσβαση οχημάτων σε υψιστάμενους χώρους στάθμευσης γίνονται με χρήση ειδικού τεμαχίου κρασπέδου χωρίς διαφοροποίηση της στάθμης του πεζοδρομίου. Οι διαβάσεις των πεζών οργανώνονται σε κάθε διασταύρωση οδών ώστε να είναι ασφαλής η διέλευση των πεζών σε κάθε σημείο του άξονα. Όταν το πλάτος πεζοδρομίου είναι μεγαλύτερο από 2,60 m. τοποθετείται φύτευση με δέντρα σε σχάρα ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία του πεζού από τον ήλιο.

5. Εξασφάλιση προσβασιμότητας

Η μελέτη ανάπλασης εξασφαλίζει την προσβασιμότητα τηρώντας τις προδιαγραφές που ορίζει η προαναφερθείσα νομοθεσία που αφορά τους κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών όπως φαίνεται και στα σχέδια που ακολουθούν. Ειδικότερα:

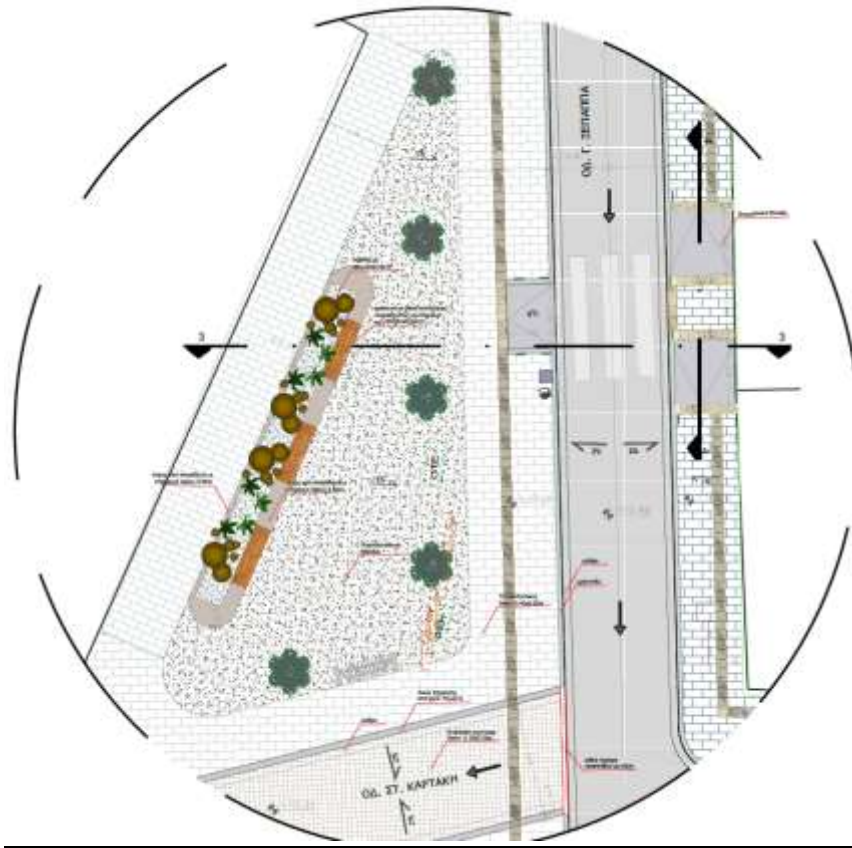

Εικόνα 3. Τμήμα της περιοχής μελέτης σε τρισδιάστατη απεικόνιση όπου διακρίνονται οι διαβάσεις με τις ράμπες και τα προστατευτικά κάγκελα και οι οδηγοί τυφλών

Οριζόντια και κατακόρυφη σύνδεση επιπέδων:

Σε όλο το μήκος της επέμβασης έχουν τοποθετηθεί ράμπες στα σημεία των πεζοδρομίων που χρήζουν σύνδεσης (διαβάσεις, συνδέσεις οικοδομικών τετραγώνων) και τηρούν τις προδιαγραφές κλίσης από 5% έως 8% σύμφωνα με το άρθρο 4 της Απόφασης ΥΠΕΚΑ

52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β' "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών".

Εικόνα 4. Τμήμα της περιοχής μελέτης όπου διακρίνονται οι διαβάσεις με τις ράμπες και τα προστατευτικά κάγκελα και οι οδηγοί τυφλών

Όδευση ατόμων με περιορισμένη όραση:

Οι οδηγοί όδευσης τοποθετούνται σε όλα τα πεζοδρόμια και τηρούν τις προβλέψεις του άρθρου 2 ως προς την τοποθέτηση και τη διαστασιολόγησή τους. Διατηρούνται οι ελεύθερες από εμπόδια απόστασης του μισού μέτρου εκατέρωθεν του άξονα κίνησης επί των οδών.

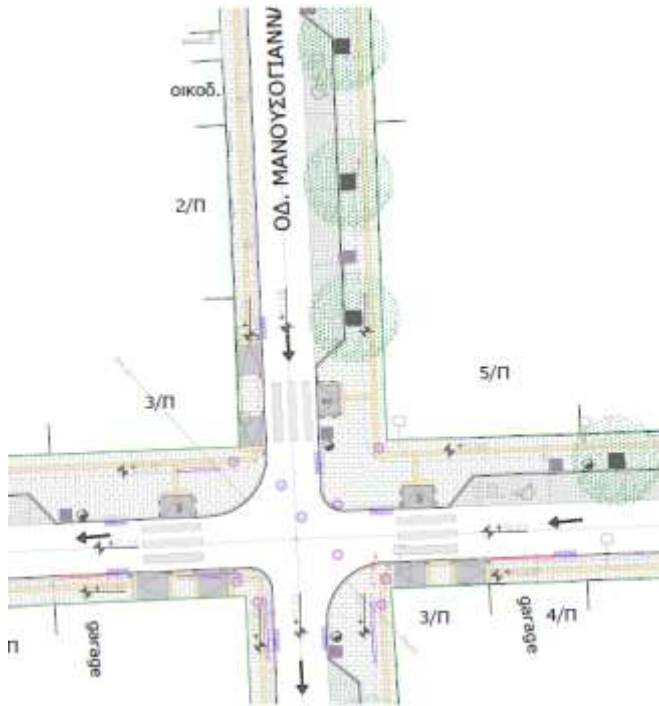

Εικόνα 3. Τρισδιάστατη απεικόνιση πρότασης.

Ελεύθερη κίνηση αμαξιδίων:

Προκειμένου να διασφαλίζεται η ελεύθερη κίνηση των αμαξιδίων στα πεζοδρόμια, έχει προβλεφθεί κατά το σχεδιασμό το ελάχιστο πλάτος του στο 1,5μ., διάσταση ικανή να καλύψει τη στροφή του αμαξιδίου επί του πεζοδρομίου όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της Απόφασης ΥΠΕΚΑ 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β'.

Οι χώροι στάθμευσης ατόμων με αναπηρία σχεδιάζονται σύμφωνα με το άρθρο 7, δηλαδή προβλέπεται ειδικός χώρος σε ποσοστό 5% του συνόλου των προβλεπόμενων. Οι θέσεις έχουν τοποθετηθεί κατανεμημένες στην περιοχή μελέτης διατηρώντας τις υπάρχουσες όπως έχουν διαμορφωθεί από αιτήματα των κατοίκων.

Εικόνα 5. Τμήμα της περιοχής μελέτης όπου διακρίνονται οι θέσεις στάθμευσης ΑμεΑ

Λάκκοι φύτευσης

Οι λάκκοι φύτευσης, για υπάρχοντα και νέα δέντρα, προβλέπεται να καλύπτονται με μεταλλική σχάρα, τα στοιχεία της οποίας δημιουργούν πυκνό πλέγμα με κενά μικρότερα του 0,01μ. και ό,τι επιπλέον ορίζεται από το άρθρο 5 της Απόφασης ΥΠΕΚΑ 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β', ώστε να είναι ασφαλής η διέλευση αμαξιδίου από πάνω τους.

Προστατευτικά κάγκελα

Προβλέπεται από το σχεδιασμό τοποθέτηση μεταλλικών προστατευτικών εμποδίων της κίνησης των πεζών κατά μήκος των πεζοδρομίων, των προδιαγραφόμενων διαστάσεων και στις απαραίτητες αποστάσεις μεταξύ τους προκειμένου να είναι ανιχνεύσιμα από άτομα με προβλήματα όρασης, όπως ορίζεται από το άρθρο 6 της Απόφασης ΥΠΕΚΑ 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β'.

Υπογειοποίηση εναέριων δικτύων και υπέργειων υποσταθμών της ΔΕΗ

Η υπογειοποίηση των εναέριων δικτύων και των υπέργειων υποσταθμών της ΔΕΗ που αποτελεί έναν από τους στόχους του έργου θα μειώσει σημαντικά τα σημειακά εμπόδια που διαιρούν συνήθως το πλάτος των πεζοδρομίων διακόπτοντας έτσι την ελεύθερη κίνηση των αμαξιδίων.

Συμπερασματικά, η παρούσα μελέτη, ακολουθώντας σταθερά και με συνέπεια τη νομοθεσία προτείνει επεμβάσεις στον υφιστάμενο χώρο που θέτουν σε προτεραιότητα την ελεύθερη και ασφαλή κίνηση πεζού και των ΑμεΑ.

Χανιά, Μάρτιος 2022

Συντάχθηκε
Οι μελετητές

Ελέγχθηκε
Ο Προϊστάμενος
τμήματος Μελετών

Θεωρήθηκε
Ο Διευθυντής Τ.Υ.Δ.Χ

Μαριάννα Τσίτουρα
αρχιτέκτονας μηχανικός

Περικλής Βακάλης
πολιτικός μηχανικός

Σοφοκλής Τσιραντωνάκης
πολιτικός μηχανικός